

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifidelium

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De secu[n]do vicio s[i]c[ut] inuidia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

De inuidia

cūdo: quō in p̄nti vita est homovas ster
 corum. **Uñ** Mich. vi. **H**umilitatio
 in medio tui est. **Q**uod patz. qz om̄ia q̄
 exeunt de corpe humano tam ab homi/
 nabilia sunt q̄ generāt nausēā ipsi hoī.
Quicum est exemplum humilitatis
 xp̄i. quia remediū tumoris ē humilitas
 xp̄i. **E**rubescat homo esse supbus. quia
 humil' fact' est de'. **I**ntolerabil' em̄ est
 illa supbia q̄ miles sedeat sup scamnuz
 cū rex sedeat iuxta eū sup terram. **Ber/
 nardus** Solus est magister vere humi/
 litatis xp̄s. qui z humilitatem p̄bo do/
 cuit. **Matth. xi.** **D**iscite a me quia mie/
 sum z humilis corde. **E**t insup opemō/
 strauit se vsqz ad mortē exprobratissimā
 inclinādo. **E**t p̄ hoc tantū se humiliāuit
 quantū se humiliare potuit. qz cū domi/
 naret angelis immortalibz: dignatus ē
 seruire mortalibz. mori p̄ mortalibus. z
 etiā occidi pro mortalibus **Aug.** **Q**ue
 supbia sanari p̄t. si humilitate dei non
 sanatur. **S**extum remediū est con/
 sideratio illius districti iudicij: quod spe/
 ciat' erit ad humiliandum supbos. vbi
 dñs abundanter retribuet facientibz sup/
 biam. **Esai. ij.** **D**ies dñi sup omnē su/
 pbium z arrogātem. **Uñ** **Esai. xxvij.**
Pedibz conculcabitur corona superbie
Et nō solum supbus humiliabit in fu/
 turo: sed etiā quādoqz humiliat in p̄sen/
 ti vita. **U**nde legitur exemplū. q̄ q̄daz
 aduocatus diues z potens p̄pter nimi/
 am supbiam noluit hoībus pauperibz
 loqui: q̄ iusto dei iudicio postmodū isir/
 matus dixit se esse cecū. z sic se sub scā/
 no locauit. vel se sub lecto abscondit. **E**t
 quādo req̄situs fuit ab amicis vel cog/
 natis suis. cur hoc faceret. **R**espondit
 qz cecus sum. z ad modū cecū operor
Et quando monitus fuit ob salutē ani/
 me sue de p̄ceptione sacramentorum. sp̄
 respōdit: cecus sum. z sic miserabiliter
 sine omni contritōe z confessione. z sine
 sacramentis obiit. quia fm̄ dictū christi
Qui se exaltat humiliabitur.

Quando videndū est de inui/
 dia. que fm̄ **Grego.** ideo ex su/
 pbia nascitur. qz supbus inui/
 det q̄ ali' sibi coequat. **E**t d'
 inuidia hic dicēdo p̄mo ponemus ea q̄
 possunt valere ad detestatiōem hui' pec/
 cati. **S**cdo quā sit pctm̄ veniale vel mor/
 tale. **T**ertio rangemus aliqd de specie
 bus eius. **Q**uarto quō se occultat sub/
 tripli' sp̄e virtutū. **Q**uinto remedia con/
 tra illud viciū. **¶** **Q**uantiū ad p̄/
 mū sciendū. q̄ inuidia fm̄ **Aug.** est do/
 lor aliene felicitatis. **E**t d'z ab inuidēdo
 qz scz nō p̄t videre bona alioz. **J**ohes
 aut' damascen'. li. ij. ca. xiiij. dicit. **O**m/
 nis iuidia est tristitia de alienis bonis.
Ad detestatiōem vero huius viciū fm̄
Suil. lugdunēn. p̄mo facit hoc. q̄ hoc
 viciū est peccatū in sp̄m̄ sanctū fm̄ vnaz
 acceptiōem. quia est contra bonitatē des/
 que sp̄m̄ sancto appropatur. z sic oē pec/
 catum quod ex certa malicia puenit. est
 peccatum in sp̄m̄ sanctum. **U**ñ inuidia
 cum sit ex certa malicia: peccatum est in
 sp̄m̄ sanctum. **S**ic ergo manifestū est q̄
 iuidia est valde magnū peccatū. **¶** **S**e/
 cūdo facit ad detestatiōem huius viciū
 hoc q̄ ip̄m est oppositum charitati. **U**ñ
 sicut charitas excellentissima est fructū.
 sic iuidia pessimū viciū erit. **P**etior em̄ ē
 inuidia q̄ auaricia. **A**uarus em̄ etsi nō
 vult p̄municare bona sua. tamē vult q̄
 ali' ea cōmunicēt. **I**nuidus vō nō vult
 p̄municare bona sua. nec vult q̄ ali' ea
 cōmunicet. immo inuidus est petior om̄i
 creatura. vñ **Greg.** sup **Gen.** **I**ndiciū
 maxime diuine bonitatis est: q̄ quelibz
 res cogitur dare seip̄am. **A**b hac liber/
 tate d'egenerat iuidus diuidens se a do/
 et a creaturis. socians se diabolo qui bo/
 nis om̄ibus iuidet. **¶** **T**ertio facit ad
 detestatiōem huius pcti. q̄ hoc viciū pu/
 re z totum malum est. **A**lia em̄ pctā ba

De peccato

bent bonū apparens qđ incitat hoīem.
Uñ Aresto. iij. de aīa. **A**ppetibile sem-
per mouet appetitū sub ratione boni: sū-
ne hoc bonū sit apparēs vel existēs. **S**z
inuidia habet dolores z amaritudinem
quā inuidi pponūt gaudijs celi. z quā-
to aliqđ pctm̄ habet minus incitamen-
tū tāto est grauius. **V**erbi grā si senex
fornicat z iuuenis ambo simplici forni-
catōe: tūc senex grauius peccat. qz min⁹
habet incitamentū. qz pplexio iuuenis
est calida z humida. senū aut frigida et
sicca. vt dicit pmentator. vi. phisicorū.
Quarto facit ad detestatōem huius
vicij hoc qđ istud viciū assimilāt diabo-
lo. vñ Sap. ij. Inuidia diaboli mors
introiuit in orbem terrarū. **A**d litteram
diabol⁹ nostros pmos parētes ideo se-
ducere voluit. qz inuidebat eis regnū ce-
lorum qđ z ipse pdidit. **Uñ** adhuc pp-
ter eandē causam hoīes impugnat. **I**te
hoc peccatū est signū per quod diabol⁹
suos discipulos cognoscit. **U**nde sicut
dicit dñs Jobis. xij. discipul⁹ suis. **I**n
hoc cognoscet hoies qz mei estis disci-
puli: si dilectōem habueritis ad inuices.
Sic ecōtrario cognoscunt filij diaboli
p inuidiam. **I**te sunt socij diaboli in lu-
cro z in damno. qñ diabol⁹ lucrat gau-
dent. z quasi ipsius suū lucrū reputant
et dicūt malū bonū: z bonū malum. qz
dolent de bono hoīs z gaudent de ma-
lo hoīs. ideo sunt maledicti a dō. vt ha-
bet Esate. v. **U**eqđ dicātis malū bonū
et bonū malū. **Q**uinto facit ad dete-
statōem huius vicij hoc qđ inuidia ē val-
de damnosa suo pprio subiecto. id est ip-
si hoī. qz consumit vires hoīs sicut rubi-
go ferrū z vermis lignū in quo orit. **Uñ**
Hiero. **I**nuidia p̄mum mordax tui-
t̄p̄ius. vñ etiā **I**sidō. **L**iuor alieni boni
suū punit actorē. **I**te aufert oēm p̄cipa-
tōem totius ecclie totius boni. **C**harita-
t̄nis em̄ om̄ia bona erūt cōmunia. **Uñ**
Greg⁹. **P**ensent inuidi quantū bonū
sit charitas. q̄ aliena bona sine labore fa-

cit esse nostra. **I**tem p̄uat hoīem celo. qz
om̄ibus bñ ibidem succedit: de quo in-
uidus tristaret. vñ **S**eneca. **U**tinā in-
uidi oculos haberēt in oib⁹ ciuitatib⁹
vt de oib⁹ felicitatibus torq̄rent. nam
q̄nta feliciū sunt gaudia. tanti inuido-
rū sunt gemitus. imo inuidi quādoq; li-
benter carēt aliquo bono z sustinent ali-
quod malū: vt aliū maius malū susti-
neat. **E**xēplū legit qđ duo seruerūt cui-
dā regi quoz vnus erat inuidus z alter
auarus. z rex deliberauit eos remun-
rare tali modo. qđ q̄quid vnus illoz pe-
teret tūc alter in duplo tantum haberet
tūc inuidus petebat vt sibi dexter ocul⁹
erueret: vt alij hoc in duplo fieret.

Inuidia quot modis fiat: z quando
sit peccatum mortale. **B**

Sequit de inuidia q̄t modis fiat.
et qñ sit peccatū mortale. **P**ro-
q̄ sciendū qđ inuidia multis mo-
dis fit. **P**rimo modo qñ est motus pri-
mus veniēs ex natura. sicut qđdam natu-
rali sunt inuidi. z hoc nullū est peccatū:
cū nullo mō sit in nostra potestate. **Uñ**
Aresto. iij. **E**t hi. **D**esiderijs naturalib⁹
pauci peccāt. ergo talib⁹ p̄mis motib⁹
sic naturaliter incidētib⁹ immediate z su-
ne mora resistendū est: tūc nō nocent. vñ
Greg⁹. **T**ēptatio cui nō p̄sentitur non
est peccatū: s̄ est materia exerceēde virtu-
tis. **S**cdo modo est dolor alieni boni.
Tūc fm̄ **H**ermānū de schil. homo p̄t
tristari de bono alteri? nō ex eo qđ aliū
habet illud bonū: s̄ ex eo qđ illud bonū
sibi deficit qđ iste habet. z hoc pprie est
zelus. vt dicit phs. ij. **R**etho. z nō inui-
dia. **Uñ** dicit inuidia z inuidere prauū ē
et prauoz. zelus aut iustoz est. **E**t si iste
zelus sit circa bona z honesta: laudabil⁹
est. si autē circa bona tp̄alia p̄t eē sine pec-
cato z etiā cū pctō fm̄ qđ ille appetit ad fi-
nē bonū vt inde elemosynā z opa mis-
ericordie faciat. vt ad finē malū vt in sup-
biret z luxuriose z crapulose viuere. z sic
appetēt tp̄alia tūc essz pctm̄. **T**ertio mō

quoniam quod dololet de bono alteri in quantum est suum vel aliorum hominum bonorum et comitatus no-
cumentum: et hoc etiam non est proprie inuidia
et potest esse sine peccato. **U**n de greg^o. xxiij
li. moralium. Si enim alicui bonum et propter se
cederet in corpore temporalibus: et esset eide oc-
casio peccandi: et in detrimentum anime sue.
licite de hoc aliquid potest tristari: quia bona anime
preponenda sunt bonis corporis. quia sunt dignio-
ra et meliora. **U**n arist. i. eth. Bona anime
sunt maxime bona. i. scilicet virtutes. **I**tem bonum
comune proponendum est singulari ut dicit aris-
th. ethic. Bonum commune est diuini quod priuati-
um. Quarto quando quis tristatur de
bonis alterius cum ille cui accidit hoc bo-
num est eo indignus: quod non potest contin-
gere virtuosus: quia eo ipso quod aliquis habet
talium iustus efficitur et dignus eisdem. hoc esse
dicitur de bonis fortuitis que possunt
provenire dignis et indignis. **S**ed quia
sunt de continentia fidei bona que proveniunt
indignis in his fortuitis. i. temporalibus dei
providentia et iusta dispositione proveniunt
vel ad illorum correctioem: ut per hec allicia-
antur ad deum. vel ad remuneracionem
pro bonis que hic faciunt. vel ad maiorem dona-
tionem. Ideo sacra scriptura sancti do-
ctores talem tristitiam non commendant. sed potius
prohibent. Quia debeo deo committere ex-
orare deum pro eo ut sibi gratias det. ut sic tra-
tur talibus bonis temporalibus ad salutem. et
non ad damnationem. Quinto si dololet solus
propter eminentiam alteri: et talis modus si-
licet indeliberatus: est peccatum veniale: hoc pa-
ret ex eo. quia cum ratione fauet et operatur sibi omnem
bonum. Ergo si dololet de bono alterius ex
invidentia deliberata de alteri excellen-
tia propter hoc quod aliquid excedit ipsum in talibus bo-
nis: scilicet in sapientia. vel in rebus temporalibus: si-
ue in favore hominum siue quia habet ampliorē
gloriam et excellentiam est peccatum mortale. et in hoc
est proprie inuidia. et istud species est malum. quia dololet
quod gaudendum est: scilicet de bono proximi. quia est con-
tra charitatem proximi. quia si diligo proximum
sic debeo et teneo: tunc faueo sibi quicquid
deus ei fauet. et ad hoc quilibet tenet.

Ista autem inuidia provenit primo
ex superbia. unde Augustinus de sermone dominici
liij. **U**bi quis surrexit superbia statim erit
ibi inuidia: non potest superbus non esse in-
vidus. **I**tem provenit ex inordinata concu-
piscencia que ipse appetit illa bona temporalia se-
ue honores in quibus ille est excedit. **U**n
Gregorius in omel. Quicquid in mundo concu-
piscimus: hoc proculdubio proximo invidi-
mus. **V**idet enim quod nobis desit quod aliquid
affectur. **I**tem provenit quicquid talis delibe-
rata inuidia (de qua iam dictum est) de certa
malicia. puta cum propter depravationem alius
quod nec amat bonum gratie et fructus in se-
ipso: nec videre potest in alio. et hoc est in-
spem sancti peccare. et hoc peccatum dicitur in-
videntia fraterne gratie

De filiabus invidie.

Equitur de filiabus invidie. et quomodo
sint peccata mortalia vel non
De Circa quod sciendum. quod
ma filia invidie est odium. hoc est velle ali-
cui malum et nolle bonum: hoc vultus ma-
lum et perversum est. quia debeo omnibus bo-
num velle. deus enim ex malis que permittit
fieri elegit bona. hoc invidiam et odium econ-
verso ex bono elegit malum: imo aliquando
cupit pro bono reddere malum. et ergo odi-
um tale directe opponit charitati. id est in
genus suum est peccatum mortale. hoc propter
perfectioem actus possit esse veniale. scilicet
quod est sine deliberatione. **O**dire tamen vitium
et non naturam hominis non est peccatum nec pro-
prie dicitur odium: hoc potius amor et dilectio
quia ille qui odit malum alicuius proprie diligit
bonum suum. **E**t sic patet quomodo odium in ge-
nus suum est peccatum mortale vel veniale. et
quod non. **U**n de odio vitiorum et peccatorum
dicitur per prophetam. Perfecto odio oderam illos. **C**as-
iodorus. Perfectus odium est homines dilige-
re et eorum vitia seipsum abhorre. **U**n etiam
Hugo super **E**ccl. Perfectum odium est quod cri-
mina odium et non homines. **E**t sic
cunda filia est susurratio. ut susurrae et dis-
cordias seminare inter pacificos. vel ex in-
vidia amicorum vel amicitiam auferre siue

De peccato

tollere. Unde dicit glo. **Johis. i.** Differe[n]tia est inter susurronem et detractorem. **Susurro** inter amicos discordias seminat. detractor autem aliorum bona negat et minuit: ut patet per **Hermannum de Schildiz**. **Susurratio** est grauius quam sit detractio. **Auferit** enim amicitiam quam profert omnibus bonis temporalibus. quod sine amicis nullus possit viuere. ut dicit **philosophus. 8. ethicorum.** **Ecclesiastici. vi. dicitur.** Amico fideli nulla est comparatio. **Quod** huiusmodi deus multum odiat. ex hoc patet quod deus multum diligit pacem. **Ideo** uenit de celo: ut pacem faceret inter deum patrem humanam naturam. **Et** quando exiit de mundo ad patrem pacem suis discipulis relinquens dixit **Joh. 14.** Pacem meam relinquo uobis. pacem meam do uobis. **Et** post resurrectionem apparuit discipulis dicens. pax uobis. et ostendit eis manus et pedes quasi diceret. **Attendite** quod charitas pax est enim. **Gratia** diligenter seruate ut filii dei esse possitis. **Matth. 5.** **Ubi** et **gregorius.** in pastoral. **Si** de uocatur filii qui pacem faciunt: proculdubio sathane sunt filii qui confundunt. ergo quicumque exposito et exinuldia discordias seminat inter maritum et uxorem. siue inter alios homines cuiuscumque conditionis: mortaliter torrens peccat: et diabolo familiaris fit. **Ubi** **Gregorius** in pasto. **Sicut** nihil est preciosius deo uirtute dilectionis. ita nihil est desiderabilius diabolo extinctione charitatis. **Quis** enim seminando iurgia dilectionis proximozum perimit hosti dei familiari seruit. **Item** sicut pax est uia et dux ad uitam eternam. ita discordia ad infernum. **Ubi** **ambrosius.** sup. lucam. **Pax** est dux ad uitam eternam. **Et** sic christus moratur cum pacificis. **Pro** in pace factus est locus eius. sic diabolus cum litigiosis. **Et** sicut pacifici in futuro possidebunt regnum eternum ubi eterna pax est: sic litigiosi possidebunt infernum ubi est eterna discordia inter demones et damnatos. **Ubi** etiam **augustinus.** de ci. dei. li. 19. **Non** poterit ad hereditatem domini peruenire quisquis testamentum eius noluerit obseruare. **Exemplum:** legitur quod quidam uir cum uxore sua triginta annis uixit in tanta pace quod diabolus in his eos simul facere discordes non potuit. tunc accessit diabolus ad quamdam antiquam uetulam et promisit ei duos novos calceos quod faceret discordiam inter uirum illum et uxorem eius. **Quod** illa promisit: et accessit ad uirum dicens quod uxor sua unum alium haberet quem diligeret et eum occidere uellet: nisi sibi ualde caute uiuideret. **Quod** idem uir promissus credere noluit. **Tunc** postmodum accessit ad uxorem dicens ei quod maritus unam aliam amaret. et cum de sero simul comederet in mensa: uir uxorem toruo uultu respexit. et uxor econuerso ostendit indignationem erga uirum. **Tunc** uir etiam cepit a dhibere fidem uetule. **Tunc** altera die accessit ad uxorem dans ei consilium quod magnam cultellum uiri sui ad aquam benedictam truderet in ecclesia. et de nocte sub cussino uiri poneret et cum ob dormire desuper promitteret: tunc eam reamarat. **Et** eadem die accessit ad uirum dicens ei quod de nocte uigilaret: aliter eum uxor sua interficeret. et in signum huius cultelli suus sub cussino illa nocte inueniret. **Quem** cultellum ipse sub capite suo reperies arripuit et uxorem propriam cum eo transfixit. **Et** diabolus calceos quos uetule promissit in hasta suspexit et ei trans aquam porrexit ubi stetit et pedes lauit dicens. uereor tibi appropinquare: ne me similiter decipias sicut uirum et uxorem decepisti. **Ubi** metrista. **Femina** demonio tribus assibus est mala peior. **Tertia** filia inuidie est gaudium in aduersis proximi. quod gaudes de his quod proximo male succedit. hoc uirum malum est et puerum. **Illa** enim exultatio inuidie est quasi gaudium freneticorum: qui gaudent de hoc unum flendum est. immo est gaudium diabolicum: cum sit de malo alterius. **De** hoc gaudio loquitur **Salomon** **Prover. xvij.** **Qui** in ruina letatur alterius: non erit impunitus. **Uirum** est quod inuidi gaudent de malo: cum tamen ipsi quantum ad naturam sunt boni. quod omnis creatura dei boni

na est. ergo deberet gaudere de bono et non de malo. h. hoc accidit quia malicia est quodammodo eis in natura conuersa. et ideo de malicia gaudent inuidi. Inuidi videtur petiores porcis. porcus enim porco qui occiditur comparatur. h. inuidi oppositum faciunt. **Q**uarta filia est tristitia in prosperis primi. et hoc vitiosum malum est. et talis est infelicitissimus hominum. quod patet ex hoc quod inuidus excecatur ubi deberet illuminari. **J**ob. v. Per diem incurreret tenebras. **G**regorius. Mens inuidi cum de alieno bono affligitur de radio lucis excecatur. Inuidi a deo sunt infelices quia ipsi amittunt que ceteri alij lucrant. quia ipsi de sanitate aliorum insistant. et de vita moriuntur. Sicut deum diligentes omnia cooperantur in bonum. ita e contrario inuidi omnia cooperantur in malum que audire vel vident. quia si bona vel prospera contingant tunc affliguntur propterea. si autem mala et tristitia tunc letantur. et hoc sepe cedit eis in periculum. vnde **S**eneca. Urinam inuidi in omnibus ciuitatibus aures et oculos haberent: ut de singulis prosperitatibus hominum torquerentur. **Q**uinta filia inuidie est detractio. Qualiter autem detractio detestanda est. et quot modis fiat detractio. et de his que libere audiunt detractio nem: hoc totum habetur in quinto precepto. **P. 2. Q.**

Sequitur quarto videre quomodo inuidia occultat se sub triplici specie virtutum. **P**rimo sub falsa spezie et rectitudinis. et hoc maxime contingit in illis que se dicunt odire vitia hominum. et cum se diligenter renumerent inueniunt se non odisse vitia h. naturam. Et inde est quod isti etiam frequenter dicunt solum se reprehendere vitia aliorum ex zelo rectitudinis. cum tamen hoc plerumque faciant ex fomite odij. quia inuidi alij ex hoc quod sibi parificant vel quod ipsos excellant in his que sunt singulariter appetit apparere. Et ista occultatio secundum **G**regorium. est nimis periculosa. quia ut ipse dicit est difficilis ad cognoscendum et etiam ad repellendum. Nam verbum dicit **G**regorius

xxxij. li. moral. **E**rro: dum virtus creditur difficile emendat. quia sepe dum homo credit se exercere virtutis actum: exercet potius vitiosum. Et exinde ulterius contingit quod homo quandoque suos proprios defectus defendit et occultat sub specie virtutis aut amoris aut exercitii virtuosum. Remedium contra potest esse illud. Nam que scire desiderat an ipsum hominem vel potius ipsius vitium odiat. hoc ex eo scire poterit. quod homo seipsum perscrutetur et diligenter attendat. vtrum sincero corde et dulciter ad illud afficiatur cuius vitium persequitur. Et si inuenit quod illum hominem dulci corde amplectitur. signum est quod solum ipsius vitium detestatur: vnde **G**regorius in moral. Affectus interne dilectionis excludit amaritudinem odiosi liuoris. Si erga illum aliqua amaritudinem sui cordis deprehendit: nouerit se non ipsum vitium h. naturam sub specie virtutis detestari. Et huius inuidie **G**regorius triplex signum ostendit. Primum est quod facies hominis ex eo pallescit quia ipsum cui inuidet intuetur. Secundum quod oculos suos deprimat nec ipsum delectabiliter valet intueri. Tertium signum quod sepe mens hominis per inuidiam tantum amaritatur quod pro interna amaritudine dentes quidam prope strident. et membra exteriora frigescent. Item secundum remedium contra hoc est quod homo discretioris oculo dulciter penset quod prosperitas proximi sui bona sua in nullo diminuit. Et ideo sibi gaudere debet de bonis sibi diuinitus concessis: nec de ipsis bonis liuoris aculeo sauciari. **G**regorius. Piminitio liuoris est affectus interne dulcedinis. Faciendo inuidia se occultat sub falsa affectioe fraterne charitatis. et maxime apparet in illis qui sunt ex speciali affectu ad aliquas personas vel ad ordinem aliquem inclinati. quia moleste ferunt si alijs ordinibus aliquid commodi prouenit aut honorem. At isti frequenter extenuant bonum quod reuertit in personis aliorum ordinum sicut in conuersatione siue in doctrina saluari. Quod exinde contingit

De peccato

qz timent qz vtilitati z statui aliorum de
pereat. ad quos magz inclinant ex affe
crato singulari. Remediū cōtra hoc qz
hō cōem amorē habeat ad oēs bonos.
et diligenter fugiat amorē singulare z
pūatum. z etiā oēm acceptatōem perso
narū. z p suū amorē ad nullū se inclinet
nisi inquantū hoc ad eternā beatitudi
nem dirigere z iuuare poterit. qz p h̄ ex
cluder oīm odīū qd se occultare consue
uit sub simulata spe fide dilectōis frat
ne. Tercio inuidia occultat se sub specie
falsi amoris p̄ndētis salutē p̄ximī. qd
apparet maxime in illis q̄ sub ficta spe
cie amoris humane salutē alijs inuidēt
de bonis sibi diuinitus p̄cessis asseren
tes qz hoc ideo faciūt qz falsa bona salu
ti eoz nō expediāt. z tñ nō mouentur ex
amore ad hoc: s̄ plus ex fomite odij vel
rancoris. Et ista inuidia sic expellit. qz
homo sinceriter desideret qz qlibet ali
possit vti bonis sibi diuinitus p̄cessis ad
laudē dei z p sue salutis augmēto. z sp
p̄sumere meliora de p̄ximo q̄ de seipō.

De ira

Tercio vidēdū est de tercio vi
cio capitali qd est ira. que s̄m
Aug. nihil est nisi vlciscēdi li
bido. **A**d detestatio
nē vero ire p̄mo valere p̄nt p̄ba sacre scri
pture q̄ nobis dissuadent illā. vñ **Gen.**
xlvi. Dixit ioseph fratribz suis redeūtibz
ad patrē suū. ne irascamini in via. Sic
z nos frēs sumus in via ad patrē nostz
celestē singul diebus dietā vnaz facim?
cū sumus in grā. ergo nō debemus ira
sci. **Uñ** **Eccī. vij.** Nescis velox ad irascē
dum. vñ **Jaco. i.** Sit aut oīs hō velox
ad audiēdum: tardus ad loq̄ndum z tar
dus ad iram. Scōo p̄t valē ad detesta
tōem hui? vicij. s. ire si oñ datur q̄ntū ira
displiceat deo. Primo qz hospitū eius
multū turbat **Uñ** ad **Eph. iij.** Nolite
zrūstare sp̄m sc̄m. **Breg.** Duz ira aim

pulsat sp̄m sc̄o suam hereditatē turbat.
imo quādoqz patrē z filiū z sp̄m sc̄m de
hospitō expellit. z diaboliū introducūt.
sicut in pace factus est locus dei: sic in ira
dyaboli. Itē hūmaginē eius in templo
dissipat: z diaboliū loco eius ponit **Uñ**
sup illud **Job. v.** Virū iustuz interfecit
iracūdia. dicit glo. **D**āsueto hūma
ginē dei in nobis seruat q̄ sp̄ est tranq̄l
la. s̄ ira dissipat q̄ multīs p̄nitibz p̄uar
Uñ aut multū displiceat deo cū hūma
go eius in hoīe dissipat ostendit potest
p hoc. dicit **Aug.** sup ps. In ciuitate
tua hūmaginez ipsoz ad nihilū rediges
Uñ merito in q̄t hūmaginē ipsoz ad nihilū
rediget deus in celesti ciuitate. qz ipsi in
sua terrestri ciuitate hūmaginē ei? ad ni
hilū redigerūt. Et etiā p hoc qz tānū pec
catū reputaret si aliq̄s hūmaginē cruci
fixi in eccia dissiparet z ydoliū alicui? de
monis p ipso poneret. Itē qz nullū vi
ciū magis p̄temnit deū q̄ ira. hoc vicij
apte se contra deū erigit. **Uñ** **Job. xv.**
Lucurrit aduersus eū erecto collo hō
iratus ipm deū cōtumelijs afficiat: z nitē
tur spuere in facē eius. In sup iracūdus
aufert deo dominū suū. z diaboliū facē
dñari ibi. z hoc fit dū vindictā sibi vsur
pat quā deus sibi soli retinuit. **Deut.**
xxxij. Dea est vltioz ego retribuā. Ter
tio valet ad detestatōem hui? vicij qz h̄
vicij valde placet diabolo. Primo qz
valde potens est ad impugnatōem ho
minū z destructōez. qz p iram multū do
minat diabolus in hoīe. Nō em̄ timet
hō iratus facere qd diabolus p̄cipit ei.
quantūcūqz magnū peccatū sit: nō p̄t
vxiū: nō parat filio. immo hō iracūd?
deo z matri eius nō p̄t: z sanctis in cel
lo qn eos afficiat z tumelijs. Itē placet
ira diabolo. qz hoc p̄ccō lucrat diabolo
plures hoīes. qnz torā domū vel vnam
villā vel vnā patriā hō iracūdus puo
cat ad iracūdiam. vñ **Prover. xix.** Ira
cūdus puocat rixas. q̄ aut patēs ē mi
tigat suscitatas. **Uñ** iracūdus potest